

Düşünce Taslakları

Küçük üretim projeleri

Mevlüt Taha Kayacı

Geçmişle öğünmek bir türlü martaval sayılırsa da , Türkməneli İrakta sanayi alanında öncülerden sayılır. Çok eskiden beri su deşimlerini Kerkük ve Erbil'de bizzimlerin elinde idi . Oranlilar dönməsinde Kerkük'te mukava fabrikası kurulmuş , yapı ve ziraat kesimlerinde kullanılan kereste ve malzemeler her yerli üretim idi . Petrol işletmelerinde ipek şekilde aydınlatma "başıy" yapmış , eski hamamlarını büyük kazanlarını demirciler becentili olarak dökmüşlerdi . İlk ögü ve dokuma fabrikasının , Fethah Paşa temel taşına atmış yiminci yüzyıl almıştı yıllarını sonuna değin Irak genelinde taşınacılığa kamyon , Erbilinlerin tarım alanında önemli sayılan taktör ve biçer döşer araçlarını Telsifer ve Yağlılları karteli oluşturuyordu . Bunların yerinde şimdi yeller esmekte . Siyasi alanda sıkıştırma ve baskılar yüzünden bizzimlerin şura dışı edilecek yerleri daralmış , rolleri ufalmıştı , ve zmanla bu alanı bırakmışlardı . Bu gün için bizzimlerin bir sanayi kuruluşuna sahip olduklarını söyleyemeyiz . Irak'ın ilk fabrikatörlerinden Nezir Kirdar gibi işadamları fabrikalarını satışa çıkıp emlak delında çalışmaya koyulmuşlar .

Çağdaş düzende üretim ve sanayi büyük rol oynar . Bu kesim için bol yatırım gerekli Türkməneliler çok sayıda servete sahip olanlar var , amma parasal imkanları biley *

feri olarak ağır sanayi için yeterlik ki yıl önce bizzimlerin "başıy" kooperatifi şirketi projesine zenginleştirilme katılmakla başlamışlardı . Bu konu , vartığımız etkilili olmasını engellemekte . Vatandaşlarımız , iş bulmakta zorluk çekmekte olduğu geçeri yürekler acısızdır . Devrik rejim tarafından başlatılan iş bulma fırsatını yakalayabilecek şekilde karşılıklı anlaşlar kendilerini satma şartı bugün azgınlasmakta kırık kurvana sürünmekte olanlar beceri ve emeklerini ucuz satmaya zorlanmakta . İş alanı bulmamak daha doğrusu iş alanlarının bulunmayışı yüzünden üstün yetenekli eller hükümet kapılarında vezile bulmak uğruna kısalıp bütülmeye arlı değeri kaptıran iş başındakilerin nefeslerine , heveslerine ayak uydurmak ve kölelik oyunları karşısında direnme gelmekte . Özel sektörlü araştırmacıların yoksunu çünkü . Türkmənelilerde sermaye kükmesenmez belki , amma ekonomi, öçüğüyle para ödek , yığın ve korkaklar . Her zaman gününmeyli özer , en ufak patiri sesine tiksini , yutulma endişesiyle meydanca kaçan karakterleri vardır . Para bu özelliği yüzünden devletlerin hortumcu elleri gelenleri aşırıdıkları yurt dışında bankalarda yatırmalana karşılık tutucu sermayedarları paralarını yasaklı

tulmaya daha çok devmlı gelir sağlar düşüncesiyle emlak alanında çalışmaya yönelir . Belidir ki saklı tutulan para , zaman aşımı sonuna değeri apırac , alm gücü düşer ve kendi kendini harcar ve tüketir . Para gücü ile uğraşanların , Uğradıklarını gösteren bir örnek vardır . İş adamlarından biri 1991 olayları öncesi güvencüldür diye bir apartman getiren parasını bankaya yatırmış . Satış sonrası parası fiyatlarının uğradığı değermeler sonucu yanına gücü düşerek bankadaki paralar kiraladığı ofisin ögü aylık kirasını karşılamaz olmuştı . Emlaka yatırıllansa pek kazanılı sayılamayacağı eşliğinde kapallığı yüzünden topluma pek yararlı sayılamaz . Kaç apartmanı ve pasaj olan birinin gözi güldenüz çok ekden ele dolar . Bu ne reklam verir ne de propagandaya para harcar . Bolida olsa para öbekleri pırsık pırsık uykü çekerken , orta hallı bir giyim firması reklam ve propagandaya harcadığı paraları yanında , ister hayı sevindikten ister gösterdikten dolayı yanına kurulmuşlana başgıta bulunur , tandik ve tanimadığı yoksullara öğrencilere gurünlendini dağıtır , bir dayanışma , yardıma kusma eyleminden öncüllük yapar , üstelik üretim dağıtım ve satımda çok sayıda işgöye iş fırsatı sağlar . Üretim alanında katılmadan kaçınmada

güvensizlik başrol oynar . Çağlar boyu hükümetlerin halktan vergi ve dayanışma adına para sızdırmasında korunmak üzere sermaye sahipleri çöce görünmeyi yeğlemiş ekle kazanç getire bilecek paralarını bankalara yatırmaktaki bu kararını çalmışlardı . Bu kaçırma konusunda ileri sürülen faiz endişesi bir bakıma uydurmadı . Raki kadın ve kumara bol para harcayanlar için faiz endişesi söz konusu olmaz . Yeri gelmişken , çoğunluğu kırnma , ayıplama konusu olan zenginler bakımısız giyimleri süreklili pahalilikten yakınmalar cimlilikten çok göze çarpıp sürümülmeden konuma arayılmadına ammalı . Önemli belli olan üretim projeleri için bol yatırım sağlamak kolay değildir . Amma imkansız da değildir . Bilim venileri aydınlığında milletler elerlendeki olanakları kullanma yollarını denemeller . Başk milletlerin denemelerini değerleyip yararlanmaya koyulmalı . Bu gün dünya çapında saat üretimini denemekte tutan ülkeyi örnek gösterilebilir . Kalesi ile ün yapmış bu ülkede saat ufağ tefek finansla , az işçi çalıştırmak , küçük işyerlerinde üretilemekte . Bizim için yararlı ve gerekli olan küçük Üretim projeleri ile çalışma alanına ayak basmalı .

"1" "8" Gün Azerbaycan'da

Mehmet Mehdi Bayatlıo

Yayına Hazırlayan : Aydın KERKÜK

Azerbaycan sevgisi tüm Türkmənelilerin gönlündedir, çocukları sevgiyle kavuşandan bu hesret ile dünyadan göç edip gittiler . Genç yaşında iken uzun kış geceleri Azerbaycan Radyosuyla uyurdum ve onun aşkıyla kavulmuşum... Amma ne yazık ki kavuşmak kismet olmuyordu Irak Türkmənelilerinden Azerbaycan toprağını ziyaret edenler ancak permakta sayılır . Bu kaç yıl arasında Üçkez Terbizne gidip ve tüm Türkmən Edebiyatları sevdiıkları Şair Mehmet Hüseyin şeyhyan'ın

mezan önünde diz çöküp "Fatma ve yasin" sürelerini okuyup ve "Müze" haline getirilen müzevi ezide olup sonra "Heyder Babaya Selam" şiirine nazire olarak yazdığım "kaytez Baba bir ömür destanı" divanını oraya ilah etmişim . İmді büyük Azerbaycan devletinin gerçek başkanı sayılan "Tebrizden" söz etmeyi özel yazıya bırakırım ilk olarak o yolda Azerbaycan toprağına ayajım bastım . Orada sunur polkleri bana sen ik iraklısun bu sırım aşyoursun dediler , nemek güzel ilk ayak benim ayajımdır bu toprağı basıyor , o anda kendimi dutamıyordum kanat alıp uçam istiyordum çünkü 350 kilometre sonrası Baki şehrine varp bellegimde yüzlerce hayal kuruyordum birer birer memleketleri geçip burası "Lingaran" sorası "Masalı" orası "Gence" gherilerdirler "Büyük Han" adında göferimiz bize anlattı tam ögile vakti Baki şehrine vardım ilk Mezar insanı Musa bir Cafer "A.S"ın kızı "Hekime Hatun"un yatırını görüp kümbeli güzel bir ziyaret gahı . Bir kaç dakikalık sonrası memleketin göbөгünde büyük Türki tarafından sevilen şair Bağdatlı Fuzulinin heykeli görerken uzaktan yok sen , ben , ben işaret ederek bu beylı okudum .

Bende mecnundan fezün aşkılık istidadı var
Aşkı sadık benim Mecnunum , ancak adı var
Sonra heykel ile karsıya karşı gelip
Bu güzel şirini gör seşle okudum
öyle sermestim ki idrak etmezim dünya nedir

Telafer

Kevser Saki Bağvan

Gönül açan, kalesi var
şan şerefle, arası var
aydın olan gençlerin...
Gönüllerde yarası var

Telaferim, Telaferim
Mertlik emziren, gülürsem
Sızden bir konuk, hür yerim...
Yoluna, güller sererim

Seviçte, gamde ortagız
Duşmana korkulu dağız
Yağmalanan hakımızi
Çalışmağı alacağız

İhtilaf bulunmaz burda
Ben, ben diyer, Aklı hurda...!!!
Arada ihtilaf olsa...
Kurşaklar, mal olur kurda

Ben kimem saki olan kimdir mey-u şehbba nedir
Gerçi canandan dil-i şeyda dil kan isterimSorsa
canan bilmezim kim ayıll-ül çeşya nedir
Vasıldan çün aşkı müsteğna eyler bir vısal aşka
maşukiden herdem bu istigna nedir
Hikmetli dünya vemafile bilen arif dedir
Arif öldür bilmeğe dünya vemafile nedir
Albu feryadın Fuzulî incidüğüdür alem
Kerbelaya işik le hoşnud isen gavgı nedir
Öndört katlı olan Azerbaycan ötelinde yerleşim, Baki şehri bizzim Musul şehriden birazda büyütür tüm caddeleri çevreye gölge salan ağaçlar ile süslüdür . Asman mavimsini yansıtan "Hazer" denizi aydınmış altındadır denizden esen serin soğuk insanın ruhuna bir teselli gönüllü kuralcılığı . Orun kıyısında "Sahil" onlarca kahvehaneler var , orada otururken önce sahili geçip ve sahlin her böcesinde bir kaç kişiden oluşan bir müzişyal grubu oturup genil ile güvey gelirken hemen birden arkalarına düşüp , davul zurna çalip onlara para ikram ederler . O anda her kes koluna apı oynarsa , bile cikarmabızda olsun kimsesim onu kinamaz . Çünkü her kes orada serbest ve özgürdür .